

ΟΡΝΙΘΕΣ

1. ή γλαύξ (ή γλαῦξ) = η κουκουβάγια

Για τους αρχαίους Έλληνες η κουκουβάγια ήταν το πουλί της θεάς Αθηνάς, που ήταν η θεά της σοφίας. Η φράση “Κομίζω γλαύκα εἰς Ἀθήνας”, που κατά λέξη σημαίνει «Κουβαλώ κουκουβάγια στην Αθήνα» χρησιμοποιείται σήμερα σε περιπτώσεις που κάτι πασίγνωστο παρουσιάζεται ως πρωτοποριακό, αξιόλογο και καινούργιο.

2. ή ἀηδών = το αηδόνι
3. ή χελιδών = το χελιδόνι

Μία χελιδών ἔαρ οὐ ποιεῖ (= Ένα χελιδόνι δεν φέρνει την άνοιξη). Η φράση αυτή απαντά σε μύθο του Αισώπου και χρησιμοποιείται ακόμη και σήμερα.

4. ή πέρδιξ = η πέρδικα
5. ή κίχλη = η τσίχλα
6. ὁ γύψ = ο γύπας
7. ὁ κόσσυφος = το κοτσύφι
8. ὁ ἰέραξ = το γεράκι
9. ή πελειάς ή ή περιστερά = το περιστέρι
10. ή φάσσα ή φάττα = το άγριο περιστέρι (εξακολουθεί να χρησιμοποιείται και ο όρος φάσσα)
11. ὁ μέροψ = ο μελισσοφάγος
12. ὁ κόραξ = το κοράκι
13. ὁ πελεκάν = ο πελεκάνος
14. ὁ πελαργός = ο πελαργός, το λελέκι

Πολύ πιθανόν η ονομασία πελαργός να προέρχεται από τα επίθετα πελός (μαύρος, σκουρόχρωμος) και ἀργός (λευκός), αν αναλογιστούμε και το μαυρόασπρο χρώμα των πτερών των πελαργών!

15. ὁ σκολόπαξ = είδος μπεκάτσας

Η λέξη σκόλοψ στα αρχαία σήμαινε, μεταξύ άλλων, και τον πάσσαλο, το παλούκι. Δεν είναι ενδιαφέρον ότι στα ΝΕ η μπεκάτσα λέγεται και ξυλόκοτα;

16. ὁ ἔποψ = ο τσαλαπετεινός

Στην κυπριακή διάλεκτο ο τσαλαπετεινός ονομάζεται και πουπούζιος, μια λέξη που θυμίζει το αρχαιοελληνικό ἔποψ!

17. ή κορώνη = η κουρούνα (η κουρούνα ανήκει στην ίδια κατηγορία πουλιών με το κοράκι, είναι όμως μικρότερη)

18. **ὁ κολιός** = η καλιακούδα
19. **ὁ / ἡ κορυδος** = ο κορυδαλλός

*Κάποια είδη κορυδαλλών έχουν ανορθωμένο λοφίο και προφανώς σε αυτό οφείλεται και η αρχαιοελληνική ονομασία, καθώς στα αρχαία η λέξη **κόρυς** σήμαινε την περικεφαλαία!*

20. **ὁ ὄρτυξ** = το ορτύκι
21. **ὁ ψιττακός** = ο παπαγάλος

*Ξέρετε ότι κάποια είδη παπαγάλων μιμούνται τους ανθρώπους. Όταν λέμε ότι κάποιος **ψιττακίζει** εννοούμε ότι μιμείται κάτι που άκουσε, χωρίς όμως να καταλαβαίνει τι ακριβώς λέει!*

22. **ὁ κόκκυξ** = ο κούκος

Η λέξη αυτή είναι ηχομιμητική, μιμείται δηλαδή τη φωνή του κούκου. Κου-κου, κου-κου!

23. **ὁ πελεκᾶς** = δρυοκολάπτης, τρυποκάρυδος

Στην κυπριακή διάλεκτο ο πελεκάνος είναι ο μαραγκός/ζυλουργός

24. **ὁ δρύουψ** = δρυοκολάπτης
25. **ὁ στρουθός ἢ ὁ στρουθός** = το σπουργίτι

*Τι νομίζετε ότι ήταν ο **μέγας στρουθός**; Μπορείτε να σκεφτείτε ένα ζώο που μοιάζει με τεράστιο σπουργίτι, έχει ψηλά πόδια και το όνομά του περιλαμβάνει τη λέξη «στρουθός»; Ναι, σωστά! Μέγας στρουθός ήταν η στρουθοκάμηλος, αυτό το μεγαλόσωμο πτηνό με τον μακρύ λαιμό, τα ψηλά πόδια και τα μικρά φτερά.*

26. **ἡ σεισοπυγίς**

*Η λέξη σεισοπυγίς είναι σύνθετη, δηλαδή σχηματίζεται από δύο λέξεις: το ρήμα **σειώ** που σημαίνει «κουνά ή κουνά πολύ δυνατά» (σκεφτείτε τη λέξη σεισμός) και τη λέξη **πυγίς** που στα αρχαία σήμαινε τα «οπίσθια» και την «ουρά». Ποιο πουλί κουνά έντονα την ουρά του, όταν περπατά; Μα η σουσουράδα, φυσικά!*

Και μιας και αναφέραμε τη λέξη «πυγίς» και εξηγήσαμε τι σήμαινε στα αρχαία, σκεφτείτε λίγο και την «πυγολαμπίδα», το έντομο αυτό που τη νύκτα φωσφορίζει στο πίσω μέρος!